

Hallituksen esitys Eduskunnalle Suomen, Norjan ja Ruotsin välisen Pohjoiskalotin koulutussäätiötä koskevan sopimuksen hyväksymisestä

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan, että eduskunta hyväksyisi Suomen, Norjan ja Ruotsin välisen Pohjoiskalotin koulutussäätiötä koskevan, joulukuussa 2006 solmittavaksi tarkoitetun sopimuksen, joka kattaa vuodet 2007-2010. Pohjoiskalotin koulutussäätiö on perustettu vuonna 1991 jatkamaan vuonna 1970 perustetun kolmen maan yhteisen aikuiskoulutuskeskuksen työtä. Sopimuksen mukaan Pohjoiskalotin koulutussäätiö järjestää työvoimapolitiittista aikuiskoulutusta pääasiassa Suomen, Norjan ja Ruotsin pohjoiskalotti-alueita varten. Säätiön toiminta rahoitettaisiin koulutuksen ja muun toiminnan myyntituloilla. Sopimusvaltioiden työvoimaviranomaiset voisivat hankkia työvoimapolitiittista aikuiskoulutusta säätiöltä. Hankittavan koulutuksen

työvoimapolitiittinen vastuu ja rahoitusvastuu kuuluisivat sopimusvaltioiden työvoimaviranomaisille. Maat sitoutuisivat hankkimaan tietyn määrän koulutuspaikkoja vuosina 2007, 2008, 2009 ja 2010. Koulutukseen valituille suomalaisille maksettaisiin työvoimapolitiittisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain mukaiset opintososiaaliset etuudet. Suomi sitoutuisi vuosina 2007-2010 ostamaan vuosittain 80 koulutuspaikkaa. Sopimuksesta arvioidaan aiheutuvan vuosittain 1,5 miljoonan euron kustannukset. Sopimus on koulutuspaikkojen lukumäärää, säätiön toiminnan arvioinnin kehittämistä ja sopimuksen voima-
saoloaikaa lukuun ottamatta sisällöltään samanlainen aiemman, vuosia 2003-2006 koskevan sopimuksen kanssa.

YLEISPERUSTELUT

1. Asian valmistelu

Pohjoiskalotin koulutussäätiötä koskevan sopimuksen uusiminen on valmisteltu Ruotsin elinkeinoministeriössä Suomen työministeriön ja Norjan uudistus- ja hallintoministeriön kanssa neuvotellen. Vuosina 2003-2006 voimassa olevan sopimuksen artiklan 11 mukaisesti säätiön toiminta ja sopimus on arvioitu. Arvion suoritti ruotsalainen Ramböll Management AB Ruotsin elinkeinoministeriön toimeksiannosta. Arvioinnissa kolmen maan yhteistyö todettiin esimerkillisen toimivaksi. Koulutuksen todettiin olevan korkealaatuista ja vastaavan kansallisia koulutustarpeita. Myös koulutuksen sisältö, opetta-

jien pätevyys ja suoritettujen tutkintojen monipuolisuus saivat myönteiset arviot. Arvioinnin suositusten mukaisesti sopimuksen artiklaan 1 on lisätty säätiön toiminnan laadun ja kilpailukyvyn arvioinnin kehittämistä koskeva maininta. Norja, Ruotsi ja Suomi käyttävät kaikki koulutuspaikkansa ja opiskelijoiden työhön sijoittuminen koulutuksen päätyttyä on hyvä. Muita muutoksia ei arvio sopimukseen aiheuttanut.

2. Nykytila

Suomen, Norjan ja Ruotsin välillä tehtiin vuonna 1971 kolmevuotinen sopimus Pohjoiskalotin ammattikurssikeskuksesta ja

vuonna 1974 sopimus kurssikeskuksen toiminnan jatkamisesta (SopS 10/1976). Vuonna 1991 perustettiin koulutussäätiö jatkaamaan entisen kurssikeskuksen toimintaa (SopS 112/1991). Suomi, Norja ja Ruotsi solmivat vuosia 2003-2006 koskevan sopimuksen 20 joulukuuta 2002 (SopS 15/2004). Suomi sitoutui ostamaan vuosittain 70 koulutuspaikkaa, Norja 85 ja Ruotsi 145 paikkaa.

3. Uuden sopimuksen tausta

Suomen hankkimien koulutuspaikkojen määrän nostamista kymmenellä paikalla puoltavat koulutuspaikkojen suuri kysyntä Suomessa sekä koulutuksessa olleiden hyvä työllistyminen sekä Suomen pohjoisten alueiden työllisyystilanne. Koska Pohjoiskalotin koulutussäätiön ammatillista aikuiskoulutusta annetaan kolmella kielellä, on se myös merkittävä lisä Suomen ruotsinkielisen työvoimakoulutuksen tarjontaan sellaisilla aloilla, joilla ei Suomessa ole tarjota ruotsinkielistä

koulutusta. Säätiöllä on pitkät perinteet pohjoismaisten kielten kouluttajana

Ruotsin valtion vuotuinen tuki säätiölle on edelleen vuosittain kolme miljoonaa kruunua ja se maksaa säätiölle avustuksen, jolla kompensoidaan ne kulut, jotka aiheutuvat Suomelle ja Norjalle koulutuspalvelujen arvonalisäverollisuudesta. Näin koulutuspaikkojen hinta pysyy jatkossakin kilpailukykyisenä Norjassa ja Suomessa ja keskimääräinen koulutuspäivän hinta pysyy sovittujen kustannusten puitteissa.

4. Esityksen taloudelliset vaikutukset

Suomi sitoutuu sopimuksen perusteella ostamaan vuodessa 80 koulutuspaikkaa vuosina 2007-2010. Budjettivaikutukset ovat vuosina 2007-2010 vuosittain 1,5 miljoonaa euroa. Varat sisältyvät talousarvion momenttiin 34.06.51 (Ammatillisen työvoimakoulutuksen hankinta).

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1. Sopimuksen sisältö

1 artikla. Artiklassa määritellään säätiön tarkoitus, tehtävät ja toimintaperiaatteet. Artiklaan on lisätty säätiön toiminnan laadun ja kilpailukyvyn arvioinnin kehittämistä koskeva maininta.

2 artikla. Säätiö on itsenäinen ja tulosvastuullinen. Se ei pyri voiton tavoitteluun ja mahdollinen ylijäämä on käytettävä sen oman toiminnan kehittämiseen.

3 artikla. Artiklassa määritellään Ruotsin valtion maksaman ylimääräisen avun suuruus. Vuosina 2007–2010 Ruotsin valtio maksaa kunakin vuotena säätiölle kolme miljoonaa Ruotsin kruunua. Lisäksi Ruotsin valtio sitoutuu avustamaan säätiön toimintaa summalla, jolla kompensoidaan Norjalle ja Suomelle koulutuspalvelujen lisäarvonverollisuudesta aiheutuvat lisäkustannukset.

4 artikla. Artiklassa määritellään säätiön hallituksen kokoonpano ja toimikausi. Kustakin maasta hallitukseen kuuluu kaksi jäsentä ja kaksi varajäsentä. Hallituksen toimikausi on kaksi vuotta.

5 artikla. Säätiöllä on johtaja, joka vastaa käytännön toiminnasta. Johtajan valitsee säätiön hallitus nelivuotiskaudeksi.

6 artikla. Sopimusvaltioiden tulee edelleen maksaa kurssitoiminnasta aiheutuvat todelliset kustannukset. Maiden on kuukausittain maksettava säätiölle vähintään yksi kahdestoistaosa kyseiselle vuodelle sovittujen kurssipaikkojen koko vuoden hinnasta. Suomi sitoutuu hankkimaan säätiöltä vuosina 2007–2010 vuosittain 80 koulutuspaikkaa, Norja 85 vuotuista koulutuspaikkaa ja Ruotsi 145 vuotuista koulutuspaikkaa.

7 artikla. Säätiön tulee asettaa toiminnalleen tavoitteet ja varmistaa niiden toteutumisen.

8 artikla. Sopimusvaltiot sitoutuvat lisäksi maksamaan majoituksesta aiheutuvat todelliset kustannukset, ja kunkin vuoden alussa ilmoittamaan vähimmäistarpeensa. Tämäkin kustannus maksetaan etukäteen neljännesvuosittain.

9 artikla. Kurssilaisten opintososiaalisten etuuksien määrittelystä ja maksamisesta vastaa se lähettäjämaa, jonka työvoimaviranomaiset valitsevat oppilaat.

10 artikla. Muille toimeksiantajille myydyistä palveluista ja tuotteista mahdollisesti saadun huomattavan voiton sijoittaminen säätiön omistuksessa olevaan osakeyhtiöön.

11 artikla. Sopimusvaltioiden työmarkkinakysymyksistä vastaavat ministeriöt arvioivat säätiön toimintaa joka neljäs vuosi ja tekevät aloitteen sopimuksen mahdollisesta muuttamisesta.

12–14 artiklat. Sopimuksen voimaantulo- ja irtisanomissäännökset.

2. Sopimuksen voimaantulo ja irtisanominen

Sopimus tulee Norjan ja Ruotsin osalta voimaan 1 päivänä tammikuuta 2007. Koska sopimuksen voimaantulo vaatii eduskunnan suostumuksen, se tulee Suomen osalta voimaan kolmenkymmenen päivän kuluttua siitä, kun Suomi on ilmoittanut Ruotsin ulkoasiainministeriölle sopimuksen hyväksymisestä. Jos jokin osapuoli irtisanoo sopimuksen, se lakkaa olemasta voimassa vuoden kuluttua siitä päivästä, jona Ruotsin ulkoasiainministeriö on vastaanottanut irtisanomisilmoituksen. Työmarkkinakysymyksistä vastaavien ministeriöiden on irtisanomisen tapahduttua tehtävä aloite säätiön toiminnan jatkamista koskevista neuvotteluista.

3. Eduskunnan suostumuksen tarpeellisuus

Sopimus ei sisällä lainsäädännön alaan kuuluvia määräyksiä. Sopimuksen 6 artiklan perusteella maat sitoutuvat tilaamaan koulutusta laitokselta vähintään vuosiksi 2007, 2008, 2009 ja 2010. Sopimus sisältää täten valtion talousarvioon liittyviä sitoumuksia useaksi vuodeksi, joten eduskunnan hyväksyminen on tältä osin tarpeellinen.

Edellä esitetyn perusteella ja perustuslain
94 §:n mukaisesti esitetään,

*että eduskunta hyväksyisi Suomen,
Norjan ja Ruotsin välisen Pohjoiskalo-
tin koulutussäätöä koskevan sopimuk-
sen.*

Helsingissä 1 päivänä joulukuuta 2006

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Ministeri *Eero Heinäluoma*

SUOMEN, NORJAN JA RUOTSIN VÄLINEN SOPIMUS POHJOISKALOTIN KOULUTUSSÄÄTIÖSTÄ

Suomen, Norjan ja Ruotsin hallitukset, jotka vuonna 1990 sopivat Pohjoiskalotin koulutuskeskuksen perustamisesta, ovat sopineet seuraavasta:

1 artikla

Pohjoiskalotin koulutussäätiön tehtävänä on järjestää ja kehittää koulutusta etupäässä Suomen, Norjan ja Ruotsin pohjoisimpien osien työmarkkinoiden tarpeisiin. Säätiö voi myös myydä koulutustoimintaan liittyviä palveluita ja tuotteita.

Koulutustoiminta on järjestettävä joustavasti ottamalla huomioon asianomaisten maiden ja ennen kaikkea kalottialueen tarpeet. Säätiön tulisi kehittää yrittäjätietouden osuutta koulutuksessa. Säätiön on työskenneltävä pohjoismaisen yhteistyön lisäämiseksi, ja opetus on järjestettävä siten, että joko suomen, norjan tai ruotsin kielen hallitsevat opiskelijat voivat sitä seurata. Säätiön tulisi pyrkiä antamaan opiskelijoille sellainen ammattipätevyys, joka edistää liikkuvuutta pohjoismaiden työmarkkinoiden välillä. Säätiön tulisi pyrkiä laatimaan koulutusten sisällöt ja menetelmät niin, että ne soveltuvat sekä naisille että miehille.

Säätiön on kehitettävä arviointi- ja seurantavälineitä säätiön laadun ja kilpailukyvyn arvioimiseksi.

2 artikla

Säätiön toiminta rahoitetaan pääasiassa kursseista ja toimeksiannoista saaduin tuloin. Säätiön tavoitteena ei ole voiton tuottaminen. Syntyvä ylijäämä voidaan käyttää seuraavien toimintavuosien mahdollisen alijäämän kattamiseen tai siirtää muutoin säätiön toimintaan.

3 artikla

Ruotsin valtio sitoutuu tällä sopimuksella tukemaan säätiön toimintaa vuotuisella kolmen miljoonan kruunun suuruisella määrärahalta vuosina 2007-2010. Varoja voidaan

käyttää ainoastaan henkilöstön kehittämiseen, markkinointiin, opintososiaaliseen toimintaan sekä koulutuksen sopeuttamiseen eri maiden tarpeisiin.

Kysymystä siitä, jatkaako Ruotsi tämän jälkeen tuen maksamista, on käsiteltävä työvoimakysymyksistä vastaavien ministeriöiden joka neljäs vuosi suorittaman toiminnan seurannan yhteydessä.

Ruotsin valtio sitoutuu lisäksi tällä sopimuksella osallistumaan säätiön toimintaan liittyviin kustannuksiin vuosina 2007-2010 vuosittain vahvistamansa summan suuruisella lisämäärärahalla. Varoja voidaan ainoastaan käyttää kompensoimaan niitä lisäkustannuksia, joita Ruotsin koulutuspalvelujen arvonlisäverollisuudesta arvioidaan aiheutuvan Suomelle ja Norjalle.

4 artikla

Säätiön hallitukseen kuuluu kaksi jäsentä kustakin maasta, Suomesta, Norjasta ja Ruotsista. Kullekin jäsenelle valitaan varajäsen. Jäsenen ja varajäsenen nimittää ja eron myöntää asianomaisten maan hallitus tai vastuullinen ministeriö. Toimikausi on kaksi vuotta.

5 artikla

Säätiön johtaja palkataan nelivuotiskaudeksi, mutta erikseen neuvottelemalla kautta voidaan pidentää kahdella vuodella. Johtajaksi pyritään valitsemaan henkilö, joka on muun sopimusmaan kansalainen kuin viran kaksi edellistä haltijaa.

Otettaessa kouluttajia säätiön palvelukseen tulisi Suomen, Norjan ja Ruotsin välillä pyrkiä noudattamaan näiden maiden opiskelijoiden määrää vastaavaa jakaumaa.

6 artikla

Ennen kunkin toimintavuoden alkua maat tekevät säätiön kanssa sopimuksen, jossa ne sitoutuvat ostamaan tietyn määrän koulutuspaikkoja kyseiseksi budjettivuodeksi. Osto-

sopimus tehdään, kun ensin on käyty neuvottelut koulutuspaikkojen sisällöstä, hinnasta ja laadusta. Maiden on kuukausittain maksettava säätiölle vähintään yksi kahdestoistaosa kyseiselle vuodelle sovittujen kurssipaikkojen koko vuoden hinnasta.

Edellyttäen, että tarjous on hinnan ja laadun suhteen kilpailukykyinen ja että tarkoitukseen osoitetaan tarvittavat varat, Suomi ostaa vuosina 2007-2010 vuosittain 80 kurssipaiikkaa ja Norja ja Ruotsi vastaavasti 85 ja 145 paikkaa.

7 artikla

Säätiön tulee asettaa toiminnan tavoitteet ja varmistaa, että ne toteutuvat tyydyttävällä tavalla.

8 artikla

Sopimusmaat maksavat opiskelijoittensa tosiasialliset asumiskustannukset. Ennen kunkin toimintavuoden alkua maat tekevät säätiön kanssa sopimuksen, jossa ne sitoutuvat maksamaan omien opiskelijoittensa käyttöön varattujen asuntojen vuokrat, edellyttäen, että hintaa ja laatua koskevat neuvottelut käydään ja tarkoitukseen osoitetaan tarvittavat varat. Maiden on etukäteen kuukausittain/neljännesvuosittain maksettava säätiölle sovitut asumiskustannukset.

9 artikla

Säätiön järjestämään työvoimapolitiittiseen aikuiskoulutukseen osallistuvien opiskelijoiden, joiden valitsemisesta kansalliset työvoimaviranomaiset päättävät, on saatava asianomaisen maan työvoimaviranomaisten määräämät etuudet. Nämä etuudet maksaa kotimaan viranomainen.

10 artikla

Mikäli palveluiden ja tuotteiden myyminen muille toimeksiantajille kuin 1 artiklassa tarkoitetuille on huomattavaa, tämä liiketaloudellinen toiminta voidaan sijoittaa säätiön omistuksessa olevaan osakeyhtiöön. Näin luodaan selkeämmät edellytykset kilpailut-

tamisen piiriin kuuluvalla säätiön toiminnalle.

11 artikla

Työvoimakysymyksistä vastaavat ministeriöt seuraavat ja arvioivat joka neljäs vuosi säätiön toimintaa ja sopimuksen mahdollista tarkistamistarvetta. Ruotsalainen sopimuspuoli tekee aloitteen seurannan suorittamisesta. Sopimuksen muuttamista koskevat neuvottelut on käynnistettävä viimeistään 1 päivänä heinäkuuta 2009.

12 artikla

Tämä sopimus tulee Norjan ja Ruotsin osalta voimaan 1 päivänä tammikuuta 2007. Suomen osalta se tulee voimaan kolmenkymmenen päivän kuluttua siitä, kun Suomi on ilmoittanut Ruotsin ulkoasiainministeriölle sopimuksen hyväksymisestä.

Tällä sopimuksella kumotaan 20 päivänä joulukuuta 2002 tehty sopimus Pohjoiskalotin koulutussäätiöstä.

13 artikla

Jos jokin osapuoli irtisanoo sopimuksen, se lakkaa olemasta voimassa vuoden kuluttua siitä päivästä, jona Ruotsin ulkoasiainministeriö on vastaanottanut irtisanomusilmoituksen. Työvoimakysymyksistä vastaavien ministereiden on irtisanomisen tapahduttua tehtävä aloite säätiön toiminnan jatkamista koskevista neuvotteluista.

14 artikla

Tämän sopimuksen alkuperäiskappale talletetaan Ruotsin ulkoasiainministeriöön, joka toimittaa siitä oikeaksi todistetut jäljennökset muille osapuolille.

Tämän vakuudeksi valtuutetut edustajat ovat allekirjoittaneet tämän sopimuksen.

Tehty Tukholmassa 18 joulukuuta 2006 yhtenä suomen-, norjan- ja ruotsinkielisenä kappaleena, jonka kaikki tekstit ovat yhtä todistusvoimaiset.